

Datum
2026-04-xx

Diariennr
KST 2026/109

Ert datum
2026-02-17

Ert diariennr
Fi2026/00350

Finansdepartementet

Remittering av Europeiska kommissionens förslag till förordning om digitala nät KOM (2026)16

Den förslagna förordningen om digitala nät (DNA) medför omfattande konsekvenser för svensk lagstiftning. Övergången till en direkt tillämplig EU-förordning innebär att stora delar av nuvarande reglering behöver upphävas eller anpassas. Detta arbete är ingen enkel uppgift, särskilt eftersom väsentliga delar av lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation (LEK) är resultatet av införlivandet eller genomförandet av EU-förordningar och EU-direktiv, bl.a. den europeiska telekomkodexen men också ePrivacy-direktivet, där det ofta finns rättsliga korskopplingar mellan områden. Kammarrätten lämnar avsnittsvis följande synpunkter på Europeiska kommissionens förslag till förordning om digitala nät.

Avsnitt II motståndskraft

Stärkt motståndskraft är central för kritisk infrastruktur. Förhållandet till CER- och NIS2-direktiven bör klargöras för att undvika överlappning och dubbelreglering. Det kan till exempel finnas överlappningar i riskbedömningar som medlemsstaterna måste utföra enligt CER-direktivet, de aktiviteter som utförs inom ramen för NIS2-samarbetsgruppen och de säkerhetsåtgärder som leverantörer måste vidta enligt NIS2-direktivet. Förslaget skulle potentiellt kunna leda till regelbörda på grund av eventuella ytterligare (administrativa) skyldigheter för telekomoperatörer till följd av Body of European Regulators for Electronic Communications, BEREC:s beredskapsplan för digital infrastruktur (artikel 7 förslaget). Det bör övervägas på vilket sätt de uppgifter i beredskapsplanen som till stor del kan vara säkerhetsskyddsklassificerade i medlemsstaterna kan lämnas ut till BEREC. För

Postadress

Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress

Birger Jarls Torg 5

Telefon

08-561 690 00

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

svenska förhållanden kan problem komma att uppstå med hantering av sekretess och säkerhetsskyddad information.

Avsnitt III Allmän auktorisation och Single passport

Harmonisering genom ett gemensamt passförfarande, Singel passport, (artikel 9-12) minskar administrativa bördor. Det finns dock risk för forumshopping och oklar ansvarsfördelning mellan tillsynsmyndigheter. Förslaget kan leda till fler samordningsprocesser och bli mer juridiskt komplext. Risken finns att reglerna blir för generella och att det inte tas hänsyn till lokala behov. En bestämmelse om att den nationella tillsynsmyndigheten vid ett nationellt säkerhetsintresse ska kunna återkalla en telekomoperatörs auktorisationen trots att den är registrerad i ett annat EU-land bör övervägas; det bör säkerställas att nationella myndigheter kan ingripa av säkerhetsskäl.

Avsnitt IV Radiospektrumförvaltning och nummerresurser

Radiospektrumförvaltning (artikel 13-45)

Harmonisering är viktig men frågan om ytterligare centralisering bör övervägas noggrant. För nationella intressen, exempelvis försvarssystem, är det avgörande att nationella myndigheter kan reagera flexibelt på specifika nationella spektrumbehov utan att begränsas av ett EU-obegränsat tillstånd (artikel 24-25). Förslaget kan leda till komplexa återkallelseförfaranden. Organisation av gränsöverskridande tilldelningar, med flera andra medlemsstater, kan också leda till en stor, komplex och långdragen samordningsprocess. Beträffande bestämmelsen om en obegränsad tillståndstid är det inte klart på vilket sätt verkställighet och sanktionering på nationell nivå är genomförbar. Ökad EU-styrning och kommissionens inflytande kan innebära att nationella beslut i större utsträckning prövas utifrån unionsrätt, vilket kan öka behovet av förhandsavgöranden och påverka handläggningstider.

Nummerresurser (artikel 46-52)

Avseende de föreslagna åtgärderna om nummerresurser och gällande samarbete mellan telekommunikationsleverantörer och nationella behöriga myndigheter samt den ökade rollen för de relevanta europeiska organen BEREC, ODN och EU-kommissionen, är det viktigt att det i tillräcklig grad tas hänsyn till den personliga integriteten och hanteringen av personuppgifter när det gäller möjligheterna till databehandling i samband med åtgärder som ska genomföras av telekomleverantörer, inklusive uppföljningsåtgärder gentemot registrerade, samt för de åtgärder som ODN kan utveckla baserat på uppgifter som delas av medlemsstaterna. En mer intensiv och riktad strategi mot online-bedrägerier som sker via telekomanläggningar, inklusive telefonnummer, är viktig. Olika kommunikationskanaler bör involveras, inklusive OTT-applikationer (exempelvis Skype eller WhatsApp) som använder telefonnummer enbart för autentisering av sina användare.

Avsnitt V Övergång till fibernät, marknadsreglering och konkurrens

Det är angeläget att säkerställa att regleringen om effektiv konkurrens bibehålls i förslaget (se artikel 62-86). Med hänsyn till vidare utarbetning av förslaget finns det potential i ett antal ytterligare förslag till den europeiska telekomkodexen, såsom harmoniserade åtkomstprodukter och ytterligare flexibilitet för nationella tillsynsmyndigheter att ingripa utanför traditionella marknadsanalyser.

Avsnitt VI Tjänster

Samhällsomfattande tjänster (universal services)

Kommissionens föreslagna roll i fastställandet av minimitjänster och hastigheter leder till en utökning av kommissionens beslutsbefogenheter (artiklarna 87–92). Det kan inte uteslutas att en ökad centralisering medför minskat utrymme för nationell anpassning, särskilt om det finns olika marknadsförhållanden och geografiska förutsättningar. Det kan vara viktigt för medlemsstaterna att behålla behörigheten i vissa fall för att själv kunna avgöra när skyldigheten tillämpas.

Öppet internet

I förslaget bevaras de nuvarande principerna om nätneutralitet och ett öppet internet (artikel 93-94). De nya mekanismer som introduceras om ecosystem cooperation (artikel 193) möjliggör ökat samarbete mellan aktörer samt viss flexibilitet i trafikhanteringen. Detta kan i praktiken påverka hur trafik hanteras, exempelvis genom att olika tjänster ger skilda tekniska förutsättningar eller att det ger anledning till otillbörlig differentiering av trafik. Samarbetet får därför inte åsidosätta nätneutralitetsprincipen och det förutsätts att sådana hanteringar är objektiva, motiverade, proportionerliga och transparenta.

Slutanvändarens rättigheter (artiklarna 95-114)

Leverantörer av icke-offentliga elektroniska kommunikationstjänster kommer att vara skyldiga att oftare möjliggöra samtal till 112, och det finns en avsikt att möjliggöra nödkommunikation via en europeisk digital identitets-wallet. Därutöver föreslår kommissionen att medlemsstaterna, nationella tillsynsmyndigheter och andra behöriga myndigheter, vid tillämpningen av denna förordning, ska använda europeiska bussiness wallets (artikel 202). Det kan noteras att införandet av digitala identitetslösningar ställer höga krav på skyddet av personuppgifter och på informationssäkerhet. Vidare kan ansvarsfördelning mellan olika aktörer framstå som oklar i situationer där flera tekniska tjänster samverkar. Därför bör särskilt beaktas dels behovet av tydlig ansvarsfördelning, dels att åtgärder som vidtas är proportionerliga och förenliga med grundläggande rättigheter.

Avsnitt VII EU-styrning och samordning

Förslaget innebär ökad centralisering av tillsyn och samordning. Detta kan påverka det nationella handlingsutrymmet. Tydlig ansvarsfördelning mellan unionsorgan och nationella myndigheter är nödvändig för en rättssäker och effektiv tillämpning.

Avsnitt VIII Generella och slutliga bestämmelser

Standardisering

När det gäller bestämmelsen om standardisering (artikel 187.6 och 187.8) är behörigheten i stort sett oförändrat. Formuleringen i bestämmelse gällande BERIC-samråd ändras dock, vilket minskar kommissionens samrådsskyldighet. BERIC:s arbete i detta hänseende är viktigt och försvagningen av dess rådgivande roll kan ifrågasättas.

Rätt att överklaga

Den svenska ordningen, där beslut av Post- och telestyrelsen överklagas till förvaltningsrätten och därefter till kammarrätten efter prövningstillstånd, bör i princip uppfylla förordningsförslagets krav på domstolsprövning och oberoende (se artikel 197). Bestämmelser om överklagande i LEK kan dock komma att behövas över, ändras eller tilläggas för att säkerställa att kraven uppfylls.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättslagmannen Peder Liljeqvist.
Föredragande har varit kammarrättssekreteraren Ricarda Lerjeborn Oudejans

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DÅ

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå